

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.IV.35.664/2013/7.szám

A Kúria dr. Zakar Péter ügyvéd által képviselt felperesnek a ... ,mint a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve jogutóda alperes ellen támogatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. június 10. napján kelt 14.K.26.793/2013/11. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 12. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.K.26.793/2013/11. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási perköltséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes a központi költségvetés és az Európai Mezőgazdasági és Orientációs és Garancia Alap Garancia Részlege társfinanszírozásában megvalósuló agrár-környezetgazdálkodási támogatás (a továbbiakban: AKG) igénybevételére 2004. november 29-én, gyepgazdálkodás tűzok élőhely-fejlesztés előírásokkal célprogramban nyújtott be támogatási kérelmet, amelynek az alperes 48 hektár támogatható terület figyelembe vételével helyt adott. Erre tekintettel a 2004/2005., valamint a 2005/2006. gazdálkodási év vonatkozásában is kifizetést rendelt el a felperes javára. 2006. december 15-én azonban az elsőfokú hatóság - alperes által helybenhagyott, de a Fővárosi Bíróság által hatályon kívül helyezett - határozatában a felperest az AKG támogatásból kizárta.

Az elsőfokú hatóság megismételt eljárásban meghozott, 2010. március 8-án kelt határozatával a jogosultsági feltételeknek való meg nem felelésre hivatkozással a felperes kifizetési kérelmét elutasította, a felperest az ötéves AKG támogatásból kizárta. Kötelezte továbbá 3.036.072 forint visszafizetésére. Megállapította, hogy a felperes a kérelem benyújtásakor a nyilvántartási adatok szerint nem rendelkezett a kérelme szerinti 10 szarvasmarhával.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes 2011. december 19-én kelt határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Döntését az indokolásban kifejtettek szerint a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv alapján a központi költségvetés, valamint az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap Garancia Részlege társfinanszírozásában megvalósuló AKG támogatások igénybevételének részletes szabályairól szóló 150/2004. (X. 12.) FVM rendelet (a továbbiakban: Jogcímrendelet) 7. § (1) bekezdés c) pontjára, 10. § (1) bekezdésére, valamint 32. § (2), (3) bekezdésére alapította. Figyelemmel volt az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EU Bíróság) C-21/10. számú eseti döntésére, és a szarvasmarha fajok egyedeinek jelöléséről, valamint egységes nyilvántartási és azonosítási rendszeréről szóló 99/2002.(XI.5.) FVM rendelet 19. §-ában (a továbbiakban: R.) foglaltakra is. Mindezek alapján megállapította, hogy a támogatás igénybevételének szükséges feltétele az adott állatállomány feletti tényleges rendelkezési jog mellett e jognak az ENAR nyilvántartásban történő visszakereshető rögzítése is. A felperes kifizetési kérelmében megjelölt 10 szarvasmarha nem volt visszakereshető az ENAR nyilvántartásban a támogatott gazdálkodás kezdetétől, 2004. november 29. napjától, ezért a felperes esetében nem teljesült a Jogcímrendelet 10. § (1) bekezdésbeli kötelezettség, mely szerint az önkéntesen vállalt célprogramok előírásainak a támogatási időszak teljes időtartama alatt meg kell felelni. A Jogcímrendelet 32. § (2), (3) bekezdése értelmében pedig a gyepterhasznosításához legalább 0,2 állategység/hektár állatállomány szükséges szintén a támogatás teljes időtartama alatt. A követelményeknek meg nem felelő gazdálkodás megalapozottan vonta maga után a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2003. évi LXXIII. törvény (a továbbiakban: Eljárási tv.) 15. §-a, valamint 69. §-a szerinti jogkövetkezményeket. A jogkövetkezmények meghatározásánál az alperes figyelemmel volt a 796/2004/EK rendelet (a továbbiakban: EK rendelet) 73. cikkében foglaltakra is.

A felperes keresete folytán eljáró Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (a továbbiakban: Bíróság) 2013. június 10-én kelt határozatával az alperes határozatát az elsőfokú hatóság határozatára is kiterjedő hatállyal hatályon kívül helyezte.

Döntését a per során csatolt bizonyítékokra, közelebbről a felperes 4/F/1. sorszámú és az alperes 9. számon csatolt dokumentumaira alapította. Utóbbi 10., 12. és 14. pontja alapján megállapította, hogy az alperes közokiratban foglaltan nem vitatta, hogy a felperes rendelkezett a 10 db szarvasmarhával, az azokhoz kapcsolódó ENAR nyilvántartással és a 4457918 számú azonosítójú tenyésztése esetében eleget tett az R. 19. §-a szerinti saját dokumentációs kötelezettségének is. Mindebből arra a következtetésre jutott, hogy az alperes iratellenes döntést hozott akkor, amikor a nyilvántartási kötelezettség elmulasztását róta fel a felperesnek a tényszerűen tartott állatokra tekintettel. A Bíróság álláspontja szerint ugyanis a támogatás folyósításának nem volt feltétele a tenyésztet tényleges megléte a támogatási kérelem benyújtásának az időpontjában. A Jogcímrendelet 32. § (2) bekezdés b) pontja az állategység sűrűség előírását a támogatási időszak időtartamára írja elő, melynek a felperes a helyszíni ellenőrzésről felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint megfelelt.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet a Kúriához, amelyben elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezése mellett a bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

A felülvizsgálati kérelmét az alperes azzal indokolta, hogy a bíróság ítélete sérti a Jogcímrendelet 7. § (1) bekezdés c) pontját, 10. § (1) bekezdését, 32. § (2) bekezdés b) pontját, valamint az R. 19. § a)-e) pontjait. Arra hivatkozott, hogy a bíróság helytelenül értelmezte a Jogcímrendeletet, amikor megállapította, hogy a támogatás folyósításának nem feltétele a tenyésztet nyilvántartásba való bejelentése a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában. Álláspontja szerint ugyanis a Jogcímrendelet 32. § (2) bekezdés b) pontja a jogosultsági feltételt a támogatás teljes időtartamára, tehát a kérelem benyújtására is előírta. Ennek a követelménynek pedig a felperes nem felelt meg. A helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyvben rögzített 10 db szarvasmarha a helyszínen számolt állatlétszámot jelentette, amelyből nem következett, hogy megtörtént ezen állategyedek ENAR nyilvántartásba való bejelentése is. A Bíróság által hivatkozott helyszíni ellenőrzésről készült jegyzőkönyv 10., 12. pontjai a felperes helyszínen tett nyilatkozata és az általa a helyszínen rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján kerültek rögzítésre. A helyszíni ellenőrzést követően lefolytatott nyilvántartási ellenőrzésből azonban egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperes nyilvántartási kötelezettségének csupán hiánypótlásra és nem 2004. november 29-ig, hanem csupán 2006. július 20-ára visszamenőlegesen tett eleget annak ellenére, hogy a nyilvántartási kötelezettsége a támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg keletkezett.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében az ítélet hatályában történő fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

Előjáróban utal arra a Kúria, hogy az egyes törvényeknek a kormányzati szerkezetátalakítással összefüggő módosításáról szóló 2014. évi XXXV. törvény 51. §-ával módosított a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 57/A. § (1a) bekezdése értelmében 2014. július hó 16. napjától az alperes jogutóda a mezőgazdaságért felelős miniszterként az alperes. A Kúria a jogutódlást a Pp. 328. § (1) bekezdése alapján 7. sorszám alatti végzésével megállapította.

A Bíróság által a jogerős ítéletben alkalmazott Jogcímrendelet rendelkezései részben definiálják a felperes által igénybe vett területalapú támogatási forma sajátosságait [5. § (1) bekezdés b) pont bc) alpont, 6. § a) pont] részben pedig a támogatási formához kapcsolt kötelezettséget [7. § (1) bekezdés, 10. § (1) bekezdés]. Utóbbi kimerül abban, hogy a kérelmezőnek meg kell felelnie, a Jogcímrendelet II. fejezetében részletezett kötelezettségeknek. A Jogcímrendelet II. fejezet 32. §-a a felperes által igénybe vett „gyepgazdálkodás tűzok élőhely-fejlesztési előírásokkal célprogram” esetében több kötelezettséget is megjelöl, az alapvetően környezetvédelmi előírások mellett. A 32. § (2) bekezdés b) pontjában előírja a felperes számára azt, hogy a támogatási időszak teljes időtartama alatt [10. § (1) bekezdés] meg kell felelnie a 0,2 állategység/hektár kötelezettségnek, amely az adott területméreten legeltetett állatok számával összefüggő, számszakilag meghatározott, mégis tényszerű, azaz az állatállomány tényleges tartásával és legeltetésével összefüggésben álló követelmény. Ezért nem osztotta a Kúria a Bíróság azon jogi álláspontját, amely szerint „[a] támogatás folyósításának nem feltétele a tenyészet létrehozása, a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában.” A tenyészet kérelem benyújtásától kezdődő léte alapfeltétele a perbeli esetben igénybe vett támogatásnak.

Ezzel szemben az alperes által megjelölt jogszabályi rendelkezések egyike sem támasztja felperessel szemben azt a kifejezett kötelezettséget, hogy a támogatás megszerzésekor, illetve az ötéves támogatási ciklus teljes időtartama alatt az állománynak ki kell tűnnie az ENAR nyilvántartásból. A magyar bíró által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásban az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EuB) C-21/2010. számú eseti döntésében értelmezte a vonatkozó közösségi jogi normákat, azt összevetette az Európai Unió Alapjogi Chartájának 20. cikke szerinti hátrányos megkülönböztetést tilalmazó rendelkezésével is. Kifejtett álláspontjából következőleg az állatállomány nyilvántartásba vételének kötelezettsége akkor

kérhető számon a gazdálkodón, ha e kötelezettségről, a mulasztás jogkövetkezményeiről az alperes előzetesen és megfelelően tájékoztatást adott a számára.

A Kúria a 2004-2009 közötti támogatási időszakhoz kapcsolódó jogszabályi környezet értelmezésekor eddigi esetjogában következetesen képviselte ezt az álláspontot.

A kifejtettek értelmében a Kúria a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítéletet érdemben jogszerűnek minősítette. A jogi érvelés pontosítása mellett ugyanis abból egyértelműen kitűnt, hogy a felperes a kérelem benyújtásától kezdődően tényszerűen rendelkezett a támogatási kérelem feltételét jelentő állatállománnyal, így - szemben a felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal - eleget tett a Jogcímrendelet 10. § (1) bekezdésében, valamint 32. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt jogszabályi kötelezettségeinek. Mivel a per adatai szerint az alperes nem tájékoztatta előzetesen és a jogkövetkezményekre is kiterjedően a felperest a nyilvántartásba vételi kötelezettségről, ezért azt a felperesen nem kérhette számon jogszerűen. Így a felperes programból való kizárása és a 2004/2005., illetve a 2005/2006. gazdálkodási évben kifizetett támogatási összeg visszafizetésére vonatkozó kötelezés, azaz az Eljárási tv. és az EK rendelet szerinti jogkövetkezmények alkalmazása sem volt jogszerű. Ezért a Bíróság jogszerűen döntött akkor, amikor - az eljárás megismétlése nélkül - az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte az alperes határozatát.

A kifejtettek értelmében a Kúria a Bíróság ítéletét a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes sikertelen felülvizsgálati kérelmére tekintettel a Pp. 270. §-a folytán alkalmazandó 78. §-a alapján köteles a felperes - alapvetően a jogi képviselettel összefüggésben keletkező - költségeit megfizetni.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli, mivel az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. §-a értelmében költségvetési szervként teljes személyes illetékmentességet élvez.

Budapest, 2014. szeptember 30.

Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr. Hörcherné Dr. Marosi Ildikó sk. előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt sk. bíró